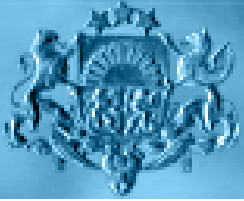

Latvijas Republikas
Ārlietu ministrija

ES daudzgadu budžets 2014. – 2020. gadam Latvijas prioritātes un intereses

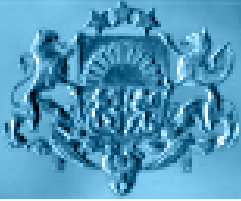
Ārlietu ministrijas
ES koordinācijas departaments

2011.gads

Prezentācijas saturs

- Kas ir daudzgadu budžets
- EK piedāvājums 2014.-2020. gadam
- Sarunu process
- Latvijas intereses

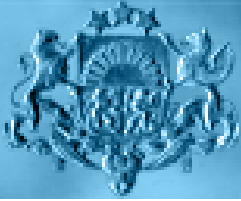
Kas ir ES daudzgadu budžets?

ES daudzgadu budžets jeb finanšu ietvars ir plānošanas mehānisms, kas nosaka:

- ES budžeta finansējumu;
- ES budžeta maksimālo izdevumu apjomu, t.sk. katram ES politikas virzienam.

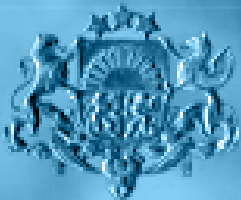
Šobrīd spēkā 2007.-2013.gada finanšu ietvars.

2011.gada 29.jūnijā Eiropas Komisijas priekšlikums 2014.-2020.gada finanšu ietvaram.

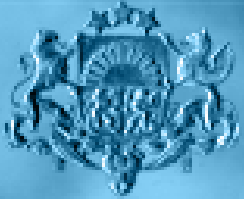
Cik šobrīd saņem Latvija no ES?

- **Piešķirti vairāk kā 6,64 miljardi eiro:**
 - Kohēzijas politikai 4,62 miljardi eiro;
 - Kopējai lauksaimniecības politikai 2,02 miljardi eiro;
 - Finansējums no citām ES programmām, kas atkarīgs no veiksmīgas individuālu projektu izstrādes un fondu apguves.
- **Iemaksas – 1,4 miljardi eiro**

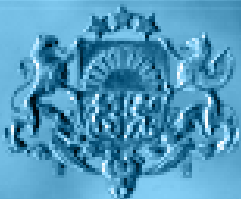
Kur aiziet nauda?

- **Ieguvēji no ES finansējuma saņemšanas – visa Latvijas sabiedrība.**
- **Piemēri ES finansējuma izlietojumam Latvijā:**
 - rekonstruēti Latvijas autoceļi; modernizētas ostas, rekonstruēts Rīgas lidostas skrejceļš;
 - izbūvēti ūdensvada un kanalizācijas tīkli, uzlabojot ūdens kvalitāti;
 - siltinātas daudzdzīvokļu mājas;
 - modernizētas lauku saimniecības;
 - renovētas slimnīcas, skolas;
 - apmācīti 80 tūkstoši bezdarbnieku un pašnodarbinātības uzsācēju (2004.- 2009.g.).
 - un citi pasākumi.

Fons Eiropas Savienībā diskusijām par ES budžetu

- **Globālās finanšu krīzes iespaids**
- **Pret 23 no 27 dalībvalstīm ir ierosināta pārmērīga budžeta deficīta procedūra**
- **Tiek sniegta palīdzība 3 eiro zonas valstīm un 3 ne-eiro zonas valstīm, lai risinātu maksājumu bilances problēmas,**
- **Pastāv parādu krīzes izplatīšanās draudi**
- **Pazīmes dalībvalstu iekšpolitikās, kas radikalizē attieksmi pret ES iniciatīvām**

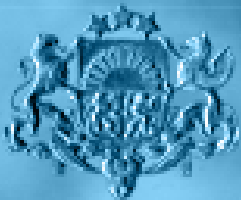

Piedāvātais ES budžets

ES budžeta kategorija	2007-2013*		2014-2020**	
	milj. €	% no budžeta	milj. €	% no budžeta
1. Ilgtspējīga izaugsme	437 778	45	490 908	48
2. Dabas resursu saglabāšana un apsaimniekošana	413 061	42	382 927	37
3. Pilsonība, brīvība, drošība un tiesiskums	12 216	1,3	18 535	1,8
4. ES - globālo procesu dalībniece	55 935	5,7	70 000	6,8
5. Administrācija	55 925	5,7	62 629	6,1
6. Kompensācijas	862	0,09		
Kopā:	975 777	100	1 025 000	100
Ārpus budžeta ietvara			58 316	

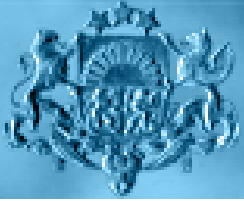
* Pašreizējās cenās (http://ec.europa.eu/budget/figures/fin_fwk0713/fw0713_en.cfm)

** EK priekšlikums (http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/MFF_COM-2011-500_Part_I_en.pdf)

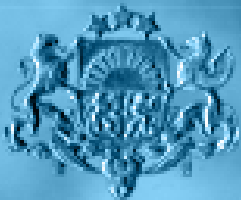
Kohēzijas politikas finansējums

- **Kohēzijas politikas finansējums budžetā 376 miljardi eiro, ieskaitot**
 - 162,6 miljardus konverģences reģioniem
 - 38,9 miljardus pārejas reģioniem
 - 53,1 miljards konkurētspējas reģioniem
 - 11,7 miljardi teritoriālai sadarbībai
 - 68,7 miljardi kohēzijas fondam
 - 40 miljardi infrastruktūras instrumentam
- **Ārpus budžeta ietvara**
 - 3 miljardi Eiropas Globalizācijas fondam
 - 7 miljardi Eiropas solidaritātes fondam

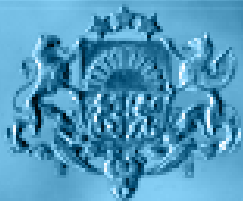
Infrastruktūras instrumenta finansējums

- **Iezīmē Eiropas nozīmes projektus, kuriem paredz plašāku atbalstu**
- **Finansējums 40 miljardu apjomā + rezervēti 10 miljardi Kohēzijas fonda naudas**
- **9,1 miljards enerģētikas sektoram**
 - Latvijai īpaši interesants Baltijas Enerģijas tirgus savienojumu plāns elektrībā un gāzē
- **31,6 miljardi transporta sektoram (ieskaitot Kohēzijas fonda naudu)**
 - Latvijai iezīmēts multimodālais dzelzceļa transporta savienojums Tallina-Rīga-Kauņa-Varšava
- **9,1 miljards Informācijas un Komunikācijas tehnoloģijām**

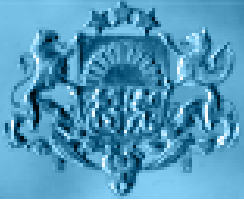
Kopējās lauksaimniecības politikas finansējums

- **Kopsummā atvēl 386,9 miljardus eiro**
 - 1. pīlāram 281,8 miljardi eiro
 - 2. pīlāram 89,9 miljardi eiro
- **Finansējumu papildina budžeta ietvaros**
 - 4,5 miljardi eiro pētniecībai lauksaimniecībā
 - 2,2 miljardi eiro pārtikas drošībai 3. kategorijā
 - 2,5 miljardi eiro pārtikai nabadzīgajiem 1. kategorijā
- **Ārpus budžeta ietvara**
 - 3,5 miljardi eiro Lauksaimniecības krīžu rezerve
 - Līdz 2,5 miljardiem eiro Globalizācijas fondā

Ārpus budžeta ietvara kopsummā

- Ārkārtas palīdzības rezervei 2,45 miljardi eiro
- Eiropas globalizācijas fondam 3 miljardi eiro
- Solidaritātes fondam 7 miljardi eiro
- Elastības instrumentam 3,5 miljardi eiro
- Lauksaimniecības krīžu rezervei 3,5 miljardi eiro
- ITER projektam 2,7 miljardi eiro
- GMES projektam 5,8 miljardi eiro
- Eiropas attīstības fondam Āfrikai 30 miljardi eiro
- Eiropas attīstības fondam Karību jūrai 0,3 miljardi eiro
- **Kopā ārpus budžeta ietvara 58 316 miljoni eiro**

Plānotās sarunu stadijas

Līdz 2011. gada decembrim (Polijas prezidentūra)

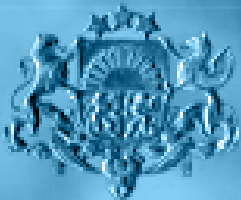
Skaidrojošais posms

2012. gads (Dānijas prezidentūra)

Sarunu posms

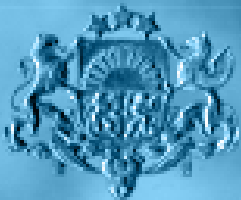
2012. gada decembris

Vienošanās par budžetu Eiropadomē

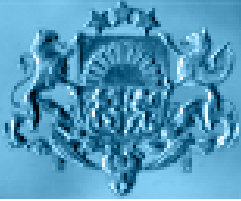
Sarunu process

- **Komisijas dokumentu sagatavošana**
 - Ietvara priekšlikums publicēts 29.06
 - **Detalizēti priekšlikumi pa sektoriem** (Kohēzijas politika, Kopējā lauksaimniecības politika, infrastruktūras instruments, u.c.) **sekos septembrī-oktobrī**
- **Tehniskais darbs**
 - **Prezidentūras draugu grupā**
Detalizēta EK priekšlikuma analīze, tiekas apm. reizi nedēļā
 - **Pašu resursu darba grupa**
Analizē EK priekšlikumu par ieņēmumu daļu
- **Politiskās diskusijas**
 - **Centrālā loma Vispārējo lietu padomei**
Tuvākās sēdes 15.11, 05.12
 - **Darbs nozaru padomēs par konkrētiem sektoru priekšlikumiem pēc būtības, bet ne par skaitļiem**
Svarīgākās ECOFIN, TTE un AGRI padomes
 - **Eiropadome decembrī**
Prezidentūras paveiktā novērtējums
- **Publiskā diskusija**
 - **20.-21. oktobrī Poļu Prezidentūras konference par budžetu**
Ar parlamentu un valdību pārstāvju līdzdalību

Iekšējais process

- **Saskaņā ar Ministru prezidenta 31. maija rīkojumu Nr.198 izveidota darba grupa**
 - Vada Ārlietu ministrija kopā ar FM, sastāvā AiM, EM, IeM, IZM, KM, LM, SM, TM, VM, VARAM, VK, ZM, LTRK, LDDK
 - Definēta sākotnējā pozīcija:
 - 20.jūl. – darba grupā
 - 25.jūl. – Koalīcijas partneru sadarbības padomē
 - 26.jū. – Ministru kabinetā
 - 28.jūl. – Saeimas Eiropas lietu komisijā
- **Pēc detalizētu nozaru priekšlikumu saņemšanas no EK, kā arī Skaidrojošā posma noslēgumā būs nepieciešams atjaunot pozīciju (2011.g. beigās)**

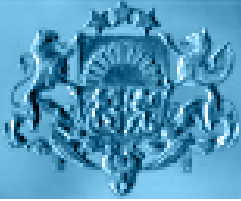

Latvijas galvenās intereses

- **Sagatavotā pozīcija Nr.1 par “ES daudzgadu budžetu 2014.-2020. gadam”**

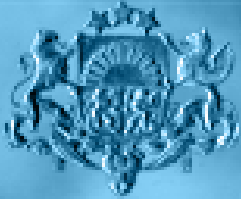
Latvijas galvenās prioritātes sarunās par daudzgadu ES budžetu 2014-2020 ir:

- **Kohēzijas finansējuma apjoma noteikšana, ņemot vērā Latvijas zemo tautsaimniecības attīstības līmeni salīdzinājumā ar ES vidējiem rādītājiem;**
- **godīgu un taisnīgu tiešo maksājumu nodrošināšana ES lauksaimniekiem, kā arī finansējuma apjoma noteikšana lauku attīstībai Kopējās Lauksaimniecības politikas ietvarā.**

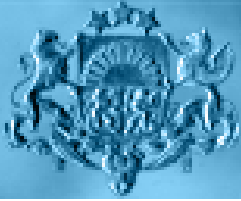
Intereses kohēzijas politikā

- Nav pieņemams EK ierosinājums samazināt nacionālā kohēzijas piešķiruma absorbcijas griestu līmeni līdz 2.5% no NKI apmērā (šobrīd Latvijai - 3.7%)
- Jebkādi nosacījumi Kohēzijas atbalsta saņemšanai var būt izvirzīti tikai gadījumā, ja tie ir tieši saistīti ar Kohēzijas politiku
- Negatīvi skatāties uz EK ierosinājumu izveidot pastāvīgu Pārejas reģionu kategoriju (tie ES reģioni, kas pārsnieguši 75% līmeni no ES NKI vidējā), vienlaicīgi tai palielinot finansējumu

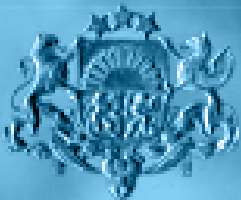
Intereses Kopējā lauksaimniecības politikā

- **Piedāvātais tiešmaksājumu izlīdzināšanas/pārdales priekšlikums Latvijai nav pieņemams**
 - Arī 2020. gadā Latvija turpinās saņemt vismazāk un tikai 54% no ES vidējā atbalsta
- **Uzstājam uz daudz lielāku tiešmaksājumu izlīdzināšanu ES līmenī (max un min līmeņu koridors)**
- **Maksājumu izlīdzināšanai jānotiek ātrāk, nekā līdz 2020.gadam**
- **Nepieciešams, lai EK konkretizētu priekšlikumu lauku attīstības jomā**
- **Nav zināmi ārpus budžeta izliktā Eiropas globalizācijas fonda un Lauksaimniecības ārkārtas rezerves instrumentu darbības principi**

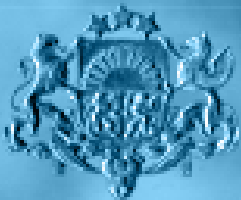
Intereses infrastruktūras instrumentā

- **Vēlamies detalizētāku EK skaidrojumu par priekšlikumu Eiropas Savienojumu instrumenta darbības modalitātēm, īpaši EK piedāvātie transporta infrastruktūras koridoriem**
- **Kritiski vērtējam Kohēzijas fonda finansējuma iezīmēšanu 10 miljardu eiro apmērā infrastruktūras instrumenta vajadzībām, jo šim instrumentam jābūt papildinošam konverģences valstīs**
- **Latvijai svarīga transporta infrastruktūras tīkla attīstība un Baltijas Enerģijas tirgus savienojumu plāns un multimodālais dzelzceļa transporta savienojums**

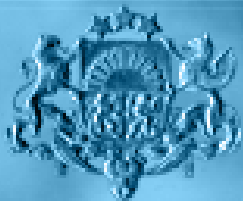
Citas intereses

- **Kopējais apjoms saglabājams esošajā līmenī, taču ierobežojošs kopbudžeta apjoms nav Latvijas pašmērķis**
- **Atbalstāms 7 gadu plānošanas periods**
- **Šobrīd, ņemot vērā pieejamo informāciju EK priekšlikumā, negatīva nostāja par jaunu nodokļu ieviešanu ES pašu resursu vajadzībām,**
- **Pozitīvi vērtējam EK apņemšanos vienkāršot noteikumus finansējuma apguvei dažādās ES budžeta programmās**
 - Tajā skaitā pētniecības politikā, drošība un pilsoniskums, ārējā dimensija
- **Atzinīgi vērtējam EK plānotos pasākumus, kas vērsti uz administrācijas izdevumu samazināšanu, tomēr tie jāatspoguļo reālā attiecīgās budžeta kategorijas ietaupījumā**

Plašāka informācija

- Ārlietu ministrija:
<http://www.mfa.gov.lv/lv/eu/daudzgadu-budzets/>
- Finanšu ministrija:
http://www.fm.gov.lv/?lat/eiropas_savienibas_budzet_s/
- Latvijas valdības interneta vietne ES jautājumos:
<http://www.es.gov.lv/ricibas-jomas/daudzgadu-budzets>
- Eiropas Savienības portāls:
http://europa.eu/pol/financ/index_lv.htm
- Eiropas Komisijas mājas lapa:
http://ec.europa.eu/budget/index_en.cfm

Latvijas Republikas
Ārlietu ministrija

© Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas
ES koordinācijas departaments
Kr.Valdemāra ielā 3
www.mfa.gov.lv